

UCE 94: les portes

La XXVI Universitat Catalana d'Estiu és una prova del suport institucional i acadèmic que reben els cursos de Prada. EL TEMPS ha recollit també opinions diverses sobre l'estat de la universitat i el seu futur.

La taula que presidia l'acte d'inauguració és la millor imatge, i la més significativa, de la Universitat Catalana d'Estiu d'enguany (UCE). Rectors de les universitats dels Països Catalans, colze a colze amb una representació de les institucions polítiques més importants de la Catalunya Nord, van esvaïr moltes de les incògnites que aquests darrers mesos havien enterbolit el futur de la UCE. Les autoritats van deixar clar el seu suport a la universitat i van negar públicament que la UCE hagués de canviar d'emplaçament o de fer-se a Catalunya Nord. Els rectors, amb la seva presència física, avalaren acadèmicament la institució, cosa que feren pública, aquella mateixa tarda i en el mateix escenari, després d'haver fet un dinar de treball amb l'equip rector de la UCE.

L'actual president del l'equip rector, Max Cahner, va desitjar en el discurs d'obertura dels cursos que, en aquesta edició, "tots els problemes quedessin resolts". Resolts, encara no ho són; però alguns dels més importants sí que han estat aclarits. Acompanyaven Cahner a la taula de la presidència el rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, Jaume Pagès, el rector de la Universitat de les Illes Balears, Nadal Batle, el rector de la Universitat de Girona, Josep Maria Nadal, el rector de la Universitat de Barcelona, Antoni Caparrós, i el rector de la Universitat de Perpinyà, Joan Sagnes. Institucionalment, la taula era encapçalada pel batlle de Perpinyà, Joan-Pau Alduy, acompanyat del seu homòleg de Prada, Pau Blanc, i de la vice-presidenta del Consell Regional del Llenguadoc-Rosselló, Arlette Franco, i del diputat de la UDF a l'Assemblea Francesa, Francesc Calvet. Després d'un recordatori-homenatge a Pere Calders, traspasat fa poc, que glossà l'escriptor nord-català Pere Verdaguer, el batlle de Perpinyà obrí el torn de les intervencions de les institucions polítiques nord-catalanes. Expressant-se en català, Alduy va mostrar la seva "simpatia" envers la Universitat i va voler "donar una garantia del suport de l'Ajuntament de la vila de Perpinyà al manteniment de la UCE a Catalunya Nord". Igualment explícit va ser

Blanc, que era la primera vegada en la història de la Universitat que feia el seu discurs de benvinguda íntegrament en català. El batlle de Prada va defensar la capital del Conflent com la seu indiscutible de la Universitat. "La UCE és un lloc: Prada", va afirmar taxativament, després de recordar les arrels catalanes del seu municipi. Francesc Calvet va ser el tercer representant que es va adreçar en català als assistents, i fou un dels més aplaudits quan recordà la votació de la Llei Toubon (que reconeix per primera vegada l'existència de llengües regionals a l'estat francès), que ell havia defensat. La vice-presidenta del Consell Regional, seguint la línia dels seus antecessors, també va expressar el suport de la seva institució a la UCE. Amb aquestes intervencions, les institucions nord-catalanes prenen part en el debat sobre la localització de la Universitat, i es negaven a possibles trasllats, com s'havia especulat en les últimes edicions, bo i apostant per la seva consolidació a Catalunya Nord. Malgrat els problemes d'infraestructura que la seu actual, el Liceu Renouvier, encara presenta, si més no la seva capacitat limitada, que ja no pot satisfer la demanda d'estudiants que hi ha, les institucions nord-catalanes aposten per l'actual emplaçament.

La demostració de suport institucional nord-català a la UCE va completar-se posteriorment amb un acte de suport i de compromís acadèmic. La presència física dels rectors va edevénir activa amb un dinar de treball ofert per l'equip rector de la UCE, al qual també van assistir representants d'algunes universitats dels Països Catalans. A més dels rectors esmentats, van seure a la taula d'un restaurant de Molig el vice-rector de la Universitat de València, Juli Peretó, el rector dels Estudis Universitaris de Vic, Ricard Torrens, el secretari general de la Universitat Autònoma de Barcelona, Salvador Alegret, i el director del Servei de Normalització Lingüística de la Universitat d'Alacant, Josep Bernabeu. La reunió ja havia estat convocada a principi de juliol pels mateixos assistents, llavors reunits a Mallorca per iniciar la col·laboració entre totes les universitats dels Països Catalans.

Max Cahner i els rectors presents a la inauguració de la UCE d'enguany. El suport de les universitats dels Països Catalans ha estat més contundent que mai.

de la normalitat

PERE PLINY

D'aquella reunió, en va sortir la creació de l'Institut Lluís Vives, que ha de donar forma orgànica a la coordinació de les dotze universitats presents a Palma.

Entre les qüestions a coordinar hi havia les ofertes estivals d'aquestes universitats i la manera d'encaixar-les amb la UCE. Aquest punt de l'ordre del dia va quedar per a una sessió monogràfica posterior, que va tenir lloc la setmana passada a Molig, prop de Prada. La sintonia entre rectors nascuda el mes de juliol en terres balears va tenir la seva continuïtat a Catalunya Nord i s'encomanà també a l'equip

rector de la UCE. Cahner, que va obrir la reunió, va demanar més implicació de les universitats en la programació i la direcció de la UCE, no sense fer abans una certa autocrítica sobre alguns déficits de la Universitat. Els rectors van acollir favorablement la petició de Cahner i van "prendre consciència" –segons un dels assistents– del seu paper en el patronat de la UCE, fins ara distant.

La reunió va servir per assegurar, en el futur, la participació de tots els rectors en les successives reunions del patronat i per buscar fórmules de més implicació de les universitats

Max Cahner: "La meua voluntat és de no repetir com a rector"

—En tant que rector de la UCE, està satisfet de la reunió que va mantenir amb els rectors de les universitats catalanes?

—El sol fet que vinguessin els rectors i es fes la reunió ja és en si positiu. Durant la reunió i en la declaració que van fer posteriorment va quedar clar que els rectors donen el seu recolzament a la UCE. Òbviament les universitats seguiran fent els cursos d'estiu que vulguin. Però a partir d'ara hi haurà una coordinació permanent.

—La realització de cursos a la UCE que valguin per crèdits suposarà alguns canvis a la Universitat?

—Naturalment. Hi ha una comissió que ho estudiarà però està clar que comportarà reformes estructurals. No es poden donar crèdits si no hi ha una especificitat documentada que aquella persona ha assistit a uns cursos. El que no es modificarà és el caràcter obert de la UCE, que continuarà igual. Simplement aquells que vinguin a la UCE i aspirin a tenir crèdits hauran de tenir una matrícula diferent. Això no és cap inconvenient.

—Aquests cursos donaran a la UCE la legitimitat acadèmica que sovint se li ha qüestionat?

—Cap universitat d'estiu és necessàriament una universitat. Pot ser-ho si s'organitzen cursos de tercer grau normals. Però si s'hi fan cursos d'idiomes és una acadèmia d'idiomes. Universitat és activitat docent a un nivell determinat. Els que ho han volgut posar en qüestió ho han fet pensant-se que nosaltres volíem figurar com una universitat amb el mateix nivell que les oficials. Això és una fal·làcia. És donar arguments quan ja hi estan prèviament en contra. Algú que està en contra de la UCE perquè parla de Països Catalans —no ens enganyem— ha de buscar arguments que semblin obvis per desqualificar-la. Això ha passat des de moltes instàncies.

—Quines?

en la programació acadèmica de la universitat. Com un primer acord concret, van decidir que estudiarien la celebració de cursos a Prada, organitzats per les universitats, amb validesa acadèmica i validables per crèdits de lliure configuració. Els encarregats de fer aquest estudi són Salvador Alegret i Joan Maria Malapeira, aquest últim vice-rector d'Ordenació Acadèmica de la UB. L'estudi haurà

PERE PUNTI

Max Cahner. Rector de la UCE.

—No les voldria pas esmentar.
—Després de l'acte d'inauguració, amb el suport expressat per les autoritats nord-catalanes, queda tancat el debat sobre la localització de la UCE?

—Ha quedat clar que un cop l'any nosaltres farem aquí la nostra activitat. Però la UCE pot organitzar també activitats fora de Catalunya Nord.

—Des d'algunes instàncies de la Generalitat de Catalunya s'ha parlat de crear una universitat d'estiu d'àmbit del Principat. Com ho veuria?

—Ni bé ni malament. Depèn de com sigui, però no té sentit de reivindicar l'exclusivitat. La Generalitat de Catalunya té unes competències que no té per què limitar. L'únic que no es pot fer és utilitzar el mateix nom que la de Prada. Es pot dir universitat d'estiu de Platja d'Aro, o de Sitges. No és incompatible.

—Està satisfet de les ajudes que rep la UCE per part de la Generalitat de Catalunya?

—Satisfet no perquè no són suficients.

Amb més diners podríem millorar moltes coses. Algunes de les activitats encara depenen del voluntarisme i així no es pot funcionar gaire bé. Dubto que el senyor Ernest Lluch faci de rector sense cobrar. I no reclamo per cobrar jo. Ara, el comportament de les institucions és globalment positiu i la Generalitat mai no ha regatejat allò que se li ha demanat. Sabem el que podem demanar. No podem demanar els mil milions que té la Complutense, però aniria bé que n'hi hagués dos-cents.

—Superades les noces d'argent, la UCE arribarà a celebrar les noces d'or?

—No sóc profeta. Si la voluntat que han demostrat els rectors continua sí. Però els rectors són canviabls. Què passarà si d'aquí a quatre anys surten uns senyors que diuen que això no val la pena?

—Per què ha anunciat que plega quan sembla que les coses van bé per la universitat?

—Jo ja no volia repetir en aquesta edició, però em van forçar. Vaig acceptar per un any. No sé el que passarà, però la meua voluntat és de no repetir com a rector.

—Per què?

—Perquè és cansat fer les coses com es fan. Si la UCE ha de créixer, s'hi han de dedicar moltes hores i ha de tenir una infraestructura mínima. Hi ha moments que no faig tot el que caldria fer per la UCE per falta de temps. Si el càrrec de la UCE fos com el de vice-rector i m'alliberessin de fer algunes classes, seria una altra qüestió. No demano diners, només demano passar a dedicació no-exclusiva.

—Si li acceptessin aquestes condicions, s'ho repensaria?

—Es que no és que jo dimiteixi. Tan sols que no està previst que torni a acceptar de continuar. En les condicions actuals no puc estar-hi perpètuament.

P. M.

d'estar a principi del mes d'octubre per poder-lo presentar a la primera reunió del patronat, a què assistiran els rectors. La possibilitat de seguir cursos amb crèdits de lliure disposició donaria a Prada l'homologació acadèmica que l'equip rector desitja des de fa temps per desmentir les veus que en qüestionen la qualitat docent.

Algunes de les intervencions dels rectors

Nadal Batle: "És un error pensar en la UCE només com una activitat d'estiu"

—Després de la reunió celebrada a Prada entre els rectors de les universitats catalanes i l'equip rector de la UCE, es pot dir que les universitats ja estan plenament implicades en el futur de la universitat d'estiu?

—Sí, efectivament. D'altra banda això no és res nou. Ja fa uns anys que hi participam, per exemple pel que fa a la UIB, organitzant cursos amb contingut acadèmic seriós. A partir d'ara també ho faran les universitats més joves, recentment creades al Principat.

—La possibilitat que les universitats organitzin cursos amb crèdits de lliure disposició donarà legitimitat acadèmica a la UCE?

—La UCE ja era homologable acadèmicament a qualsevol universitat d'estiu. La realització d'aquests cursos ajudarà a augmentar-ne el nivell.

—La UCE està preparada per rebre cursos d'aquest tipus?

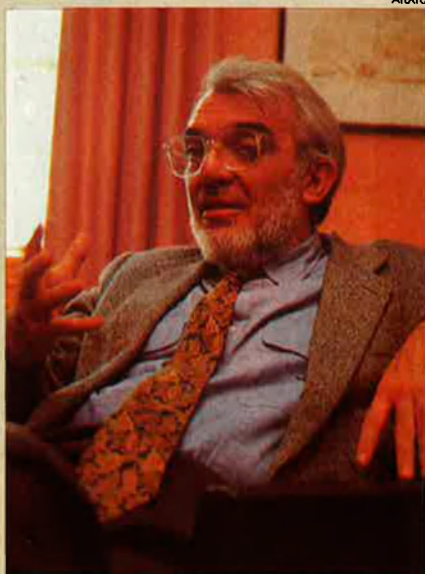
—Em sembla que haurà de millorar una mica, però no estic al corrent de les infraestructures reals que té la UCE. És una cosa que si hi ha voluntat per part de tots es podrà fer.

—Són compatibles les activitats d'estiu que duen a terme les universitats dels Països Catalans amb la realització de la UCE?

—Completament.

—La UCE formarà part de l'Institut Lluís Vives, nascut per coordinar entre altres matèries, aquesta?

—La UCE es coordinarà amb l'Institut

Nadal Batle. Rector de la UIB.

Lluís Vives. Tècnicament s'ha de veure com s'encaixa. Depèn de l'estructura legal de la universitat. No sé si podrà formar-ne part, però segur que s'hi coordinarà.

—L'actual emplaçament és el millor per realitzar les activitats d'una universitat d'estiu dels Països Catalans?

—L'actual emplaçament és bo. Per diverses raons polítiques. L'únic altre emplaçament possible seria les Illes. Però la Catalunya Nord és bona.

—És cert que vostè ha proposat que la Universitat Catalana d'Estiu estenguí geogràficament la seva activitat

a altres campus dels Països Catalans?

—Sí. El que vaig dir és que s'ha d'estar a altres campus i també que s'ha de treure la "E" d'estiu. És un error pensar en la UCE com una cosa només d'estiu. Hauria de tenir també activitat d'hivern. Hauria de ser una acció cultural continuada de tots els Països Catalans durant tot l'any. No ens hauríem de deixar enlluernar pel terme estiu.

—Qui hauria de finançar la UCE?

—Tots aquells que tenen capacitat per fer-ho.

—I qui són?

—Les institucions que tenen més autonomia.

—Vol dir la Generalitat de Catalunya?

—No ho sé. Si es fes la quota proporcional, sí. A les Illes només hi ha set-cents mil habitants.

—La Generalitat de Catalunya ja atorga alguna subvenció.

—No conec la quantitat però em sembla que és poc. Almenys respecte als ajuts que reben instituts estranys mediterranis i jònics, o... No sé com en diuen. Al costat dels instituts adriàtics les ajudes a la UCE són ridícules.

—Si es creés una universitat d'estiu d'àmbit de Principat exclusivament, què li semblaria?

—Em semblaria pernicios per la unitat dels Països Catalans.

—Es diu que la UCE és una universitat excessivament polititzada.

—Jo no ho he notat. No crec que sigui veritat això.

P. M.

van voler deixar clar que no hi ha cap iniciativa de coordinació de les activitats d'estiu que vagi en perjudici de Prada. Tal com després van repetir en un debat públic fet al campus de la Universitat, les universitats catalanes mantindran les activitats estivals i les coordinaran, però Prada preservarà la marca d'Universitat Catalana d'Estiu, com a nucli principal de l'activitat estival. Els rectors consideren compatibles els seus cursos d'estiu, sovint molt especialitzats, amb l'oferta de Prada, més interdisciplinària i més àmplia. Algun dels rectors, com és el cas de Nadal Batle, va suggerir la possibilitat que la UCE estengués geogràficament les seves activitats a altres campus al llarg de tot l'any. En el debat públic fet després del dinar es va explicitar la voluntat dels rectors d'implantar-se en el futur acadèmic de

Alà Baylac: "Com voleu que els joves de Catalunya Nord vinguin a la UCE, si ni saben que existeix?"

Alà Baylac és el coordinador dels cursos de "Coneixement de la Catalunya Nord" que es realitzen a la UCE. Treballa de professor de llengua catalana al liceu de Ceret i és un dels dirigents de la Federació de Defensa de la Llengua i la Cultura Catalanes. Va néixer fa vint-i-nou anys a Perpinyà.

—*L'actual Universitat Catalana d'Estiu és un model d'universitat d'estiu satisfactori o no?*

—Hi ha diferents nivells. Pel que fa a la part acadèmica i de programació em sembla que és satisfactori i que va bé. I si a partir d'ara s'hi impliquen les universitats catalanes, suposi que anirà millor. Ara, des del punt de vista pràctic és evident que hi ha mancances. Però el problema més greu per a Catalunya Nord és que la UCE té molt poca infraestructura organitzativa aquí. La UCE és com una activitat que arriba amb paracaigudes el mes d'agost a Prada, amb tot l'equipatge, la matèria grisa i els alumnes. Fa una parada i al cap de deu dies se'n va.

—*Què caldria fer perquè la UCE fos una activitat més sentida com a pròpia pels nord-catalans?*

—De primer caldria que els organitzadors de la UCE facin arribar les ramificacions de l'organització fins aquí. Ara tot es fa des de Barcelona. Fins la setmana passada no van arribar a Perpinyà els tríptics de la UCE. Com voleu que els joves de Catalunya Nord vinguin a la UCE, si ni saben que existeix? És clar que hi ha gent d'aquí que participa en l'organització i hi ha professors que vénen a donar-hi conferències, però, estudiants, n'hi ha ben pocs.

—*L'organització de la UCE hauria de ser a Catalunya Nord?*

—No dic pas que hagi de ser a Cata-

PERE CODONYAN

Alà Baylac. Coordinador a la UCE.

lunya Nord, perquè és evident que la UCE és un muntatge complex i qui té més mitjans financers per a muntar i mantenir tot això són els responsables del Principat. Però el que no costaria tant és de situar una part de l'administració de la UCE a Catalunya Nord. Cal assegurar una presència nord-catalana a la UCE, més enllà d'un representant al patronat. Suposi que és difícil, perquè és sortir del Principat, és sortir d'una estructura mental i material molt sòlida, difícil de franquejar. Com a professor de català he demanat tríptics o cartells per promoure la UCE entre els estudiants, i no me n'han servit mai.

—*A l'acte d'inauguració hi ha hagut una representació important de les institucions de la Catalunya Nord. A nivell institucional sí que sembla que la UCE sigui acceptada i sostinguda.*

—Sí, té acceptació institucional, i cada dia més. El que s'hauria d'aconseguir és de completar-la amb ajuts, amb una difusió del que és la UCE a través dels canals de difusió habituals, cosa que no es fa. Però és positiu.

—*Què passaria si la UCE canviés d'emplaçament, fora de Catalunya Nord?*

—Si la gent ve a Prada és per raons històriques, i és que en un altre moment no es podia fer enlloc més. És un lloc neutral dins l'àmbit dels Països Catalans, fora del Principat, que no cau en la prepotència que de fet té el Principat en l'àrea dels Països Catalans. Mantenir la UCE a Prada és positiu. De primer per a Catalunya Nord, perquè si encara hi té poca incidència, podem pensar que n'hi tindrà més en el futur. Però també és bo per a la gent del Principat, perquè els fa sortir del seu niu idealitzat, on tot és gairebé perfecte, amb la normalització que avança, amb una autonomia que aquí no podem ni somniar...

—*Que les autoritats de Catalunya Nord hagin parlat en català en l'acte d'inauguració de la UCE és il·lusió d'un dia o és que ens trobem davant un índex de recuperació?*

—No crec pas que sigui il·lusió d'un dia. El que sí que és veritat és que, més enllà de la UCE, els contactes entre nord i sud es multipliquen i es desenvolupen. Les autoritats fan un esforç de parlar en català a la UCE perquè respon a una voluntat d'adaptar-se a una presència catalana vinguda del sud que no afluixa. Per conservar una certa dignitat, i un cert prestigi, dins aquest marc utilitzen el català. Per utilitat, però també perquè això fa anys que dura. No és per atzar. **P. M.**

la UCE en el marc de la col·laboració iniciada el mes de juliol i configurada en l'Institut Lluís Vives. Josep Maria Nadal va traslladar el "compromís absolutament clar" dels rectors de "mantenir i enfortir Prada".

Després de la convocatòria d'enguany, la Universitat Catalana d'Estiu inicia una nova etapa, camí dels cinquanta anys, que sens dubte portarà canvis. La primera pedra del suport institucional ja ha estat posada, car les manifestacions de suport de les institucions

nord-catalanes auguren una garantia de futur que reforça l'ajut provinent de les institucions del Principat, concretament de la Generalitat de Catalunya. Un ajut que encara és considerat insuficient per molts dels responsables de Prada, que confien ara que, amb l'impuls acadèmic de les universitats dels Països Catalans, servirà també per a incrementar la confiança de les institucions autonòmiques i regionals envers la universitat i per a millorar-ne en conseqüència el finançament.

Josep Guia: "La universitat Menéndez y Pelayo és més nacionalista que no pas la UCE"

—L'actual Universitat Catalana d'Estiu és un model d'universitat d'estiu satisfactori o no?

—Prada és una oferta equilibrada, en què es combinen cursos i esplai adequadament. És millorable, però mantenint-ne el mateix esperit. La UCE és diferent, perquè la varietat d'ensenyaments que s'hi fan és molt ampla i no la donen cap de les altres universitats d'estiu, molt més monogràfiques. En aquest sentit, Prada és una experiència única que no cal canviar, que només cal millorar.

—Com es pot millorar la UCE de Prada?

—Amb millors dotacions i infraestructures. Prada té problemes de finançament i d'infraestructures. El Liceu Renovier sempre es renovella, però mai no acaba de renovar-se. D'una altra banda, calen més subvencions per a pagar adequadament les activitats i fer que la matrícula no siga tan elevada. Així i tot, és un èxit d'assistència, tant de professorat com d'alumnat. Les mancances estructurals s'han d'esmenar.

—Qui ha de finançar la UCE?

—La UCE, l'han de pagar tantes institucions com siga possible i les universitats —a banda la part que correspon a les matrícules de les universitats—. Les fonts de finançament de la UCE són plurals i, com a plurals que són, ajuden a mantenir la independència de la UCE.

—Es partidari que la UCE de Prada estengui la seva activitat a uns altres campus del país?

—Sóc partidari que faça coses puntuals al llarg de l'any en alguns diversos llocs del país, però no que faça uns altres cursos d'estiu en uns altres llocs del país. D'això, no en sóc partidari. La UCE ha de continuar a Prada.

—Fins ara les universitats, tot i pertànyer al patronat de la UCE, se n'han mantingut distants. Creu que això és superable?

—Això és superable, i ara hi ha universitats predisposades en aquest sentit; de

RAFA GIL

Josep Guia. Professor de la Universitat de València.

comprometre's més amb la UCE, de fer-hi més esforç econòmic. Fins ara ha estat més aviat una cosa simbòlica. La presència de les universitats és encara insuficient.

—Les universitats haurien de ser les responsables exclusives de la UCE?

—No, de cap manera. La fórmula del patronat, de tipus mixt, que combina entitats culturals, persones individuals i representants de les universitats em sembla que és adequada. És allò que garanteix la pluralitat de la UCE. És important que la UCE tinga cursos de tercer cicle universitari al costat de cursos d'iniciació a matèries diverses, com la ceràmica o l'excursionisme. És un ventall atípic d'oferta i, si passara a dependre exclusivament de les universitats o d'unes institucions determinades, només oferiria cursos universitaris, tindria el risc de ser merament regional o seria de tal opció política i prou. La globalitat d'interessos participants a Prada és la garantia de la seua independència.

—Creu possible d'aconseguir l'homologació acadèmica ara discutida a la

UCE mantenint el caràcter d'universitat popular i lliure que ha tingut fins ara?

—Sí. La gent demagògicament pot dir que no se li pot atribuir un nivell acadèmic respectable, tenint un curs de cuina elemental. Però és que caldria comparar els cursos de nivell acadèmic que es fan a fora amb els cursos de nivell acadèmic que es fan ací dins, i que són només una part de Prada. La UCE no és comparable, en la seua globalitat, perquè no hi ha cap altra entitat que tinga les seues característiques.

—En determinats àmbits de la Generalitat de Catalunya parlen de crear una universitat d'estiu restringida al Principat. Quina opinió li mereix?

—Projectes de fer cursos d'estiu, que en facen tants com vulguen...

—...Parlen d'una universitat, no de cursos.

—La Universitat Catalana d'Estiu és la de Prada. El rètol, fins i tot legalment, el té la de Prada, i no pot ni hauria d'utilitzar-lo cap altra. Com més cursos d'estiu, millor, però que no vulguen competir amb Prada ni fer mal a Prada. La Generalitat de Catalunya el que ha de fer és ajudar Prada i subvencionar-la.

—També es diu que un dels hàndicaps de la UCE és la seva politització. Hi està d'acord?

—La politització no és cap pecat. De la UCE no es pot dir que siga polititzada. És molt més polititzada una universitat que depenga d'una institució. En aquest sentit, és molt més polititzada i és molt més nacionalista la universitat Menéndez y Pelayo que no pas la Universitat Catalana d'Estiu. Polititzada pel PSOE i nacionalista espanyola, evidentment. El que sí que dic és que Prada té un compromís clar per l'alliberament nacional del poble català i per la seua integritat territorial. Això és una de les coses més positives que ha tingut Prada des del seu naixement i que ha de continuar tenint. **P. M.**

L'homologació acadèmica ja es troba en marxa i la celebració de cursos amb validesa acadèmica, transformarà una cara de les moltes que té la Universitat Catalana d'Estiu, universitat polièdrica teixida de complicitats molt diverses. Caparrós ja va recordar en el

debat que l'homologació acadèmica implica necessàriament modificacions, que no faran pas perdre l'especificitat de Prada. Com va recordar Nadal Batle en el mateix debat, "a la utopia, s'hi va des de l'estricta pragmatisme". **Pere Martí**